

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **D. P.**, bývajúcej v N., zastúpenej JUDr. V. S., advokátkou v N., proti žalovanému **L. K.**, bývajúcemu v K., zastúpenému Mgr. M. B., advokátom v N., **o návrhu na obnovu konania**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 4 C 128/2010, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 25. januára 2011 sp. zn. 6 Co 19/2011, rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre z 25. januára 2011 sp. zn. 6 Co 19/2011 a uznesenie Okresného súdu Nové Zámky z 19. októbra 2010 č.k. 4 C 128/2010-11 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súdu Nové Zámky na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nové Zámky uznesením z 19. októbra 2010 č.k. 4 C 128/2010-11 zamietol návrh na obnovu konania vo veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 12 C 129/2007, žalovanému náhradu trov konania nepriznal a žalobkyňu zaviazal zaplatiť súdny poplatok za návrh 99,50 Eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Mal za to, že nie sú splnené dôvody na povolenie obnovy konania, pretože nezistil žiadne skutočnosti ani dôkazy, ktoré by žalobkyňa v pôvodnom konaní nemohla použiť. Výpoveďou ošetrojúcej lekárky žalobkyne MUDr. L. K., psychiatricky, boli vyvrátené tvrdenia žalobkyne, že v čase pôvodného konania o určenie neplatnosti právnych

úkonov bola pod vplyvom rôznych liečiv, ktoré mali výrazný vplyv na jej psychický stav, a teda aj jej konanie bolo týmto ovplyvnené. Súd prvého stupňa uzavrel, že nie sú dané dôvody na obnovu konania, ktoré žalobkyňa uviedla vo svojom návrhu na obnovu konania, a ani žiadne iné skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré by mohli privodiť pre žalobkyňu priaznivejšie rozhodnutie vo veci. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní plne úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal, nakoľko žalovanému žiadne trovy konania nevznikli.

Krajský súd v Nitre na odvolanie žalobkyne uznesením z 25. januára 2011 sp. zn. 6 Co 19/2011 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Potvrdenie uznesenia súdu prvého stupňa odôvodnil jeho vecnou správnosťou, keď ani podľa jeho názoru neboli preukázané dôvody uvedené v § 228 ods. 1 O.s.p. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 O.s.p. tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov nepriznal, pretože si ich neuplatnil.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., t.j. že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že súdy rozhodli bez nariadenia pojednávania, v dôsledku čoho sa nemohla vyjadriť ku všetkým skutkovým okolnostiam. Ako dovolací dôvod uvádzala ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., keď namietala nesprávne právne posúdenie dôvodov obnovy konania súdmi. Žiadala preto, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný nepovažoval dovolanie žalobkyne za dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), alebo ak odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla dovolaním žalobkyňa nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie žalobkyne preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania žalobkyne by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. So zreteľom na dovolateľkou tvrdenú procesnú vadu sa dovolací

súd osobitne zameril na otázku splnenia podmienok prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký nesprávny, procesné ustanovenia porušujúci postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a v konaní uplatňovať (realizovať) procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Žalobkyňa odňatie možnosti konať pred súdom videla v tom, že sudy rozhodli vo veci bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 115 ods. 1 O.s.p. ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

Podľa § 234 ods. 1 O.s.p. návrh na obnovu konania súd uznesením buď zamietne, alebo obnovu konania povolí.

Podľa § 234 ods. 2 O.s.p. ak súd zamietne návrh na obnovu konania preto, že nie je prípustný alebo preto, že ho podal niekto, kto naň nebol oprávnený, alebo preto, že je zrejme oneskorený nemusí nariadovať pojednávanie.

Z vyššie citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku možno vyvodit', že o návrhu na obnovu konania rozhoduje súd po nariadení pojednávania, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť potrebuje na riadne objasnenie veci. Prípady, v ktorých môže súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania, taxatívne ustanovuje § 234 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého môže ísť aj o prípad, keď zákon výslovne ustanovuje, že návrh je neprípustný (§ 229 O.s.p.). Ak sa však návrh na obnovu konania opieral o dôvod uvedený v § 228 ods. 1 O.s.p., ale tvrdý dôvod nebol preukázaný, nešlo o prípustnosť obnovy konania v zmysle ustanovenia § 234 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 229 O.s.p., ale o prípad vecného prejednaní návrhu a súd mohol návrh na obnovu konania zamietnuť iba po jeho prejednaní na ústnom pojednávaní (vid' nález Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 54/08, uznesenie

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. marca 2012 sp. zn. 3 Cdo 85/2011 a z 22. marca 2012 sp. zn. 4 M Cdo 17/2010).

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa návrh na obnovu konania zamietol pre nedostatok zákonných podmienok pre obnovu konania (§ 228 ods. 1 O.s.p.). Pojednávanie však nenariadil, účastníkov nepredvolal, pričom odvolací súd k tejto vade neprihliadol a uznesenie súdu prvého stupňa bez ďalšieho potvrdil. V nadväznosti na uvedené odvolací súd potom ani nevyvodil žiadne procesné dôsledky zo skutočnosti, že súd prvého stupňa v rozpore s ustanoveniami § 122 ods. 1, 2, § 123, § 126 ods. 3 veta tretia O.s.p. vykonal dôkaz výsluchom svedkyne MUDr. L. K., na ktorý dôkaz v dôvodoch svojho rozhodnutia aj odkazuje.

So zreteľom na uvedený nesprávny postup súdov nižších stupňov dospel dovolací súd k záveru, že v konaní došlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorá zakladá nielen prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia, ale tiež jeho opodstatnenosť.

Vzhľadom na výskyt procesnej vady konania uvedenej v § 237 O.s.p. zrušil dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. So zreteľom na zrušenie týchto uznesení (z procesného dôvodu), nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti námietky dovolateľky, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. júna 2012

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková